

Latvijas Republikas tiesībsargs

Bāriņtiesu ētikas normu pārkāpumu izskatīšana

Laila Grāvere
Tiesībsarga biroja
Bērnu tiesību nodaļas vadītāja

25.09.2023.

Ētikas principi un uzvedības standarti

Bāriņtiesu likuma 4. panta trešā daļa paredz:

“ Bāriņtiesas priekšsēdētājs, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieks, bāriņtiesas loceklis un bāriņtiesas darbinieki, pildot amata pienākumus, ievēro bāriņtiesas darbinieku vispārējos ētikas principus un uzvedības standartus, kurus izstrādā Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija. ”

Ētikas kodeksa normu pārkāpumu izskatīšana

Latvijas Bāriņtiesu darbinieku Ētikas kodeksa 5. nodaļa nosaka:

- Saņemto iesniegumu par Ētikas kodeksā noteikto bāriņtiesas darbinieka profesionālo ētikas normu pārkāpumu, uzvedības principu neievērošanu, izskatīšanu veic attiecīgās bāriņtiesas pašvaldība. (16. punkts)
- Saņemto iesniegumu, kopā ar izvērtēšanas materiāliem par bāriņtiesas darbinieka iespējamo rīcību, kas saistīta ar profesionālās ētikas normu pārkāpumu, attiecīgā pašvaldība vai bāriņtiesas darbinieks var nosūtīt izvērtēšanai Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācijas valdei, kura, viena mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas brīža, sniedz savu viedokli konkrētajā gadījumā. (17. punkts)

Pārskatīšana, modelis A

a

Bāriņtiesas
darbinieku neētiska
rīcība

Pašvaldības
Ētikas komisija

📍 Aizkraukle, Balvi, Bauska, Gulbene, Jēkabpils, Krāslava, Līvāni,
Ludza, Mārupe, Olaine, Preiļi, Rēzeknes valstspilsēta, Saldus

Pārskatu izskatīšana, modelis B

b

Bāriņtiesas
darbinieku neētiska
rīcība

Bāriņtiesas
Ētikas komisija

Jūrmala, Ķekava, Liepāja, Rēzeknes novads, Rīga, Salaspils

LATVIJAS REPUBLIKAS

TIESĪBSARGS

Pārkāpumu izskatīšana, modelis C

C

Bāriņtiesas
darbinieku neētiska rīcība

Bāriņtiesas
priekšsēdētājs

Bāriņtiesas
priekšsēdētāja neētiska rīcība

Pašvaldības
izpilddirektors

Alūksne, Augšdaugava, Dobeles, Valmiera

LATVIJAS REPUBLIKAS

TIESĪBSARGS

Pārkāpumu izskatīšana, modelis D

d

Bāriņtiesas
darbinieku neētiska rīcība

Bāriņtiesas
priekšsēdētājs

Bāriņtiesas
priekšsēdētāja neētiska rīcība

Pašvaldības
Domes priekšsēdētājs

Ādaži

Pārkāpumu izskatīšana, modelis E

e

Bāriņtiesas
darbinieku neētiska
rīcība

Pašvaldības
Disciplinārpārkāpumu
izskatīšanas komisija

 Cēsis

Pārkāpumu izskatīšana, modelis F

f

Bāriņtiesas
darbinieku neētiska
rīcība

Pašvaldības
Izpilddirektors
(priekšsēdētājs)

Jelgavas valstspilsēta, Jelgavas novads, Valka

Pārkāpumu izskatīšana, modelis G

g

Bāriņtiesas
darbinieku neētiska
rīcība

Bāriņtiesas
priekšsēdētājs

Pašvaldības
Ētikas komisija

Madona

Pārkāpumu izskatīšana, modelis H

h

 Sigulda

⁺ Bāriņtiesas Ētikas komisijas sēdē piedalās Domes Sociālā komiteja

Pārkāpumu izskatīšana, modelis I

Bāriņtiesas
darbinieku neētiska
rīcība

Šo modeli nav
iespējams īstenot

Latvijas Bāriņtiesas
darbinieku asociācijas
Ētikas komisija

 Kuldīgas, Smiltenes, Talsu, Tukuma un Ventspils novadā

Pašvaldības bez pārkāpumu izskatīšanas modeļa

Modeļa nav:

Daugavpils, Dienvidkurzeme, Limbaži, Ogre, Ropaži,
Saulkrasti, Varakļāni, Ventspils valstspilsēta

Secinājumi (1)

- Pašvaldību mājaslapu sadaļā “Bāriņtiesa” nav pieejams Latvijas Bāriņtiesu darbinieku Ētikas kodekss (izņēmums – divas pašvaldības)
- Minētajā mājaslapu sadaļā nav pieejama pašvaldībā noteiktā pārkāpumu izskatīšanas kārtība
- Nav atrodama sasaiste starp Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācijas izstrādāto Ētikas kodeksu un pašvaldībās noteikto pārkāpumu izskatīšanas kārtību
- Ētikas pārkāpumu izskatīšana nav iedzīvināta praksē

Secinājumi (2)

Ētikas pārkāpumu izskatīšanas kārtība ir tik atšķirīga, jo atšķiras bāriņtiesu locekļu pieņemšana darbā*:

- dažās pašvaldībās bāriņtiesas locekļus pieņem darbā pašvaldība
- citās pašvaldībās bāriņtiesas locekļus pieņem darbā bāriņtiesas priekšsēdētājs

* Bāriņtiesu likuma 9. panta pirmā daļa

Priekšlikumi

- Pašvaldību mājaslapu sadaļā “Bāriņtiesa” jāpublicē Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācijas izstrādātais Latvijas Bāriņtiesu darbinieku Ētikas kodekss
- Pašvaldību mājaslapu sadaļā “Bāriņtiesa” jāpublicē bāriņtiesu darbinieku ētikas pārkāpumu izskatīšanas kārtība
- Pašvaldības noteiktajai ētikas pārkāpumu izskatīšanas kārtībai jābūt sasaistītai ar Latvijas Bāriņtiesu darbinieku Ētikas kodeksu
- Bāriņtiesu likuma 4. panta trešajā daļā jānosaka vienota bāriņtiesas darbinieku profesionālās ētikas normu pārkāpumu izskatīšanas kārtība

Vēlamā ētikas pārkāpumu izskatīšanas kārtība

Bāriņtiesas
priekšsēdētāja un darbinieku
neētiska rīcība

Pašvaldības
Ētikas komisija